

PREAMBULE

De comparant, handelende als gemeld, verklaarde in verband met voorbedoeld besluit en ter uitvoering daarvan, bij deze te constateren, dat de statuten van de vereniging de volgende hoofdstukken kennen:

Hoofdstuk 1 – Algemeen

Artikel 1: Naam, zetel en duur

Artikel 2: Doel

Artikel 3: Organisatie

Hoofdstuk 2 – De Leden

Artikel 4 : Leden

Artikel 5 : Algemene rechten en verplichtingen

Artikel 6 : Einde lidmaatschap

Hoofdstuk 3 – Het partijbestuur

Artikel 7 : Partijbestuur

Artikel 8 : Dagelijks bestuur

Artikel 9 : Taken en bevoegdheden bestuur

Artikel 10 : Bestuursvergaderingen

Artikel 11 : Vertegenwoordiging

Artikel 12 : College van advies

Hoofdstuk 4 – Het Congres

Artikel 13 : Congres

Artikel 14 : Taken en bevoegdheden van het congres

Artikel 15 : Bijeenroepen van het congres

Artikel 16 : Toegang en stemrecht

Hoofdstuk 5 – Afdelingen, commissies, partijbureau

Artikel 17 : Afdelingen –organisatie

Artikel 18 : Afdelingen – instelling

Artikel 19 : Commissies

Artikel 20 : Partijbureau

Hoofdstuk 6 – Besluitvorming en reglementen

Artikel 21 : Besluitvorming

Artikel 22 : Reglementen

Hoofdstuk 7 – Financiën en verantwoording

Artikel 23 : Boekhouding en financiën

Artikel 24 : Rekening en verantwoording

Hoofdstuk 8 – Statutenwijziging en ontbinding

Artikel 25 : Wijziging van statuten

Artikel 26 : Ontbinding en vereffening

De comparant, handelende als gemeld, verklaarde in verband met voorbedoeld besluit

en ter uitvoering daarvan, bij deze te constateren, dat de statuten van de vereniging zodanig zijn gewijzigd, dat die statuten als volgt zullen komen te luiden:

STATUTEN:

Hoofdstuk 1 - Algemeen

Artikel 1 - Naam, zetel en duur

1. De vereniging draagt de naam: ‘**Partij voor de Dieren**’. Zij wordt in de statuten en reglementen nader aangeduid als: ‘de partij’. De vereniging heeft volledige rechtsbevoegdheid.
2. De partij heeft haar zetel in de gemeente Amsterdam.
3. De partij is opgericht voor onbepaalde tijd.

Artikel 2 – Doel

1. De partij stelt zich ten doel op te komen voor de belangen van dieren als levende wezens met gevoel en bewustzijn. Direct hiermee verbonden zet de partij zich in voor het behoud en bescherming van natuur en milieu.
Hierbij gelden als leidraad: mededogen, duurzaamheid, persoonlijke vrijheid en persoonlijke verantwoordelijkheid.
2. De partij tracht deze doelstellingen onder meer te bereiken door:
  - a. het geven van bekendheid aan haar politieke doelstellingen via de media;
  - b. het propageren van haar politieke uitgangspunten zoals die in haar beginselverklaring, partijprogramma en aanvullende nota’s zijn verwoord;
  - c. het beleggen van bijeenkomsten in binnen- en buitenland;
  - d. het deelnemen aan plaatselijke, regionale, provinciale, landelijke en Europese verkiezingen;
  - e. het onderhouden van banden met gelijkgestemde nationale en internationale politieke partijen en organisaties;
  - f. alle overige wettelijke middelen die het doel van de partij kunnen dienen.

Artikel 3 – Organisatie

1. De partij kent in ieder geval de volgende organen:
  - congres,
  - partijbestuur,
  - dagelijks bestuur,
  - college van advies,
  - afdelingsvergadering,
  - afdelingsbestuur en
  - commissie van beroep.

Het bestuur en het congres kunnen daarnaast andere commissies instellen. Een commissie waaraan op landelijk niveau beslissingsbevoegdheid wordt toegekend zal in ieder geval orgaan van de partij zijn.

2. De partij wordt geleid door een partijbestuur; voorzitter secretaris en

penningmeester vormen daarbinnen het dagelijks bestuur. Het partijbestuur legt over haar doen en laten verantwoording af aan het congres.

3. Het congres is de algemene vergadering van de partij en wordt gevormd door haar stemgerechtigde leden. Het vindt zijn nadere regeling in de artikelen 13 en verder.
4. Het college van advies is het adviesorgaan van het partijbestuur. Samenstelling en bevoegdheden van het college van advies zijn nader geregeld in artikel 12.
5. De partij kent afdelingen. Een afdeling wordt geleid door een afdelingsbestuur. De nadere regeling van de afdelingen en hun bestuur is opgenomen in de artikelen 17 en verder.

Hoofdstuk 2 – De Leden

Artikel 4 - Leden

1. Als lid kunnen worden toegelaten natuurlijke personen, die de leeftijd van zestien jaar hebben bereikt en die de doelstellingen van de partij onderschrijven.
2. Het partijbestuur beslist over het toelaten van leden, na ontvangst van een schriftelijke aanmelding. Het lidmaatschap wordt aangegaan voor tenminste de duur van twaalf maanden. De wijze van toelaten kan nader worden geregeld in het huishoudelijk reglement.
3. Leden ressorteren onder de afdeling binnen welker gebied zij woonachtig zijn. In het buitenland woonachtige leden ressorteren onder die afdeling, die het dichtst bij hun woonplaats is gelegen, of onder een door het partijbestuur aangewezen afdeling.

Artikel 5 – Algemene rechten en verplichtingen

1. Het lidmaatschap van de partij geeft het recht om lidmaatschapsrechten uit te oefenen in een afdeling en in het congres.
2. Leden van de partij zijn verplicht:
  - a. de statuten, reglementen en besluiten van organen van de partij na te leven;
  - b. de belangen van de partij en/of van een afdeling niet te schaden; zulks ter beoordeling van het partijbestuur.
  - c. zich te onthouden van vormen van omgang met dieren die indruisen tegen de geest van de partij, zoals verwoord in de beginselverklaring en in de verkiezingsprogramma's.
3. Zolang een lid niet aan zijn financiële verplichtingen jegens de partij heeft voldaan, is hij niet benoembaar in enige functie in de partij en kan hij niet namens de partij kandidaat zijn bij verkiezingen.
4. Uitsluitend leden zijn gerechtigd om als kandidaat namens de partij te kunnen deelnemen aan enige verkiezing of om namens de partij te kunnen deel uitmaken van enig nationaal of internationaal bestuursorgaan.

Artikel 6 – Einde lidmaatschap

1. Het lidmaatschap van de partij eindigt door overlijden van het lid, door opzegging

door het lid, door opzegging door het partijbestuur of door ontzetting door het partijbestuur.

2. Opzegging door het lid vindt plaats tegen het einde van het lopende lidmaatschapsjaar, tenzij het lid uitdrukkelijk aangeeft de opzegging eerder te willen doen ingaan. De schriftelijke opzegging dient vóór het einde van het lopende lidmaatschapsjaar door het partijbestuur te zijn ontvangen. De contributie over het lopende lidmaatschapsjaar blijft in alle gevallen verschuldigd.
3. Opzegging door het partijbestuur kan plaatsvinden:
  - a. in geval een lid niet langer voldoet aan de in lid 1 van artikel 4 vermelde vereisten voor het lidmaatschap;
  - b. indien een lid een contributieachterstand van meer dan twaalf maanden heeft doen ontstaan.
4. Ontzetting door het bestuur vindt uitsluitend plaats wanneer een lid in strijd met de statuten, reglementen of besluiten van de partij handelt, dan wel de partij op onredelijke wijze benadeelt; zulks ter beoordeling van het partijbestuur. Het lid dat uit het lidmaatschap is ontzet heeft recht hiertegen in beroep te gaan bij de commissie van beroep.

HOOFDSTUK 3 – Het partijbestuur

Artikel 7 - Partijbestuur

1. Het partijbestuur bestaat uit ten minste vijf en ten hoogste negen leden. Het aantal leden wordt vastgesteld door het congres, op voorstel van het partijbestuur. Van dit voorstel kan door het congres worden afgeweken met een versterkte meerderheid van tweederde van het aantal uitgebrachte stemmen. Indien het aantal leden van het partijbestuur beneden het aantal van vijf is gedaald, blijft het partijbestuur bevoegd.
2. De leden van het partijbestuur worden door het congres uit de leden benoemd. Het partijbestuur doet daartoe een niet bindende voordracht. Leden die niet door het partijbestuur worden voorgedragen kunnen zich eveneens kandidaat stellen, volgens de procedure die in het huishoudelijk reglement is vastgesteld. De voorzitter, de secretaris en de penningmeester worden in functie benoemd. De overige functies worden door de leden van het partijbestuur onderling verdeeld.
3. Het lidmaatschap van het partijbestuur is niet te verenigen met het lidmaatschap van een afdelingsbestuur, of van de commissie van beroep. Voorts is het lidmaatschap van het partijbestuur onverenigbaar met het lidmaatschap van enige andere landelijke politieke partij.
4. De leden van het partijbestuur worden benoemd voor een periode van drie jaren en kunnen na afloop van hun zittingstermijn worden herbenoemd.
5. Het lidmaatschap van het partijbestuur eindigt door overlijden, ontslag, bedanken, door het verstrijken van de duur van de (her)benoeming en wanneer het lidmaatschap van de partij eindigt. Voorts eindigt het lidmaatschap van het

partijbestuur indien het betreffende lid wordt benoemd in een functie die onverenigbaar is met het lidmaatschap van het partijbestuur.

6. Leden van het partijbestuur treden in beginsel af aan het eind van de dag van de vergadering van het congres, waarin de duur van hun benoeming eindigt, of waarin zij aftreden. Nieuwe leden treden aan het eind van deze dag toe tot het bestuur.
7. In een tussentijdse vacature in het bestuur wordt zo mogelijk op de eerstvolgende vergadering van het congres voorzien. Het partijbestuur is bevoegd voorafgaand daaraan tijdelijk uit de leden in vacatures te voorzien.
8. Een lid van het partijbestuur kan, ook al is hij voor bepaalde tijd benoemd, te allen tijde door het congres worden geschorst of ontslagen. Het desbetreffende besluit van het congres vereist twee derden van de uitgebrachte stemmen. Een schorsing kan worden opgelegd voor ten hoogste drie maanden. Behalve wanneer de schorsing eindigt door een besluit tot ontslag of bedanken, eindigt de schorsing door tijdsverloop, of eerder door een besluit tot opheffing van de schorsing. Het congres neemt haar besluit niet eerder dan nadat het desbetreffende lid van het partijbestuur door het congres is gehoord, althans hiertoe in de gelegenheid is gesteld.

Artikel 8 - Dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter, de secretaris en de penningmeester van het partijbestuur.
2. Het dagelijks bestuur is belast met de dagelijkse gang van zaken in de partij en met het voorbereiden en uitvoeren van besluiten van het partijbestuur.
3. De overige taken en bevoegdheden van het dagelijks bestuur worden door het partijbestuur vastgesteld.
4. Het dagelijks bestuur doet in de vergaderingen van het partijbestuur verslag van zijn werkzaamheden.

Artikel 9 - Taken en bevoegdheden bestuur

1. Het partijbestuur is belast met het besturen van de partij.
2. Het partijbestuur geeft richting aan het politieke beleid in alle geledingen van de partij. Het bevordert de deelname van de leden aan het politieke debat en aan de besluitvorming. Het partijbestuur werkt, indien nodig, plannen uit tot wijziging en verbetering van de organisatie van de partij en de verdeling van de werkzaamheden binnen de partijorganisatie. Het onderhoudt contacten met de afdelingen en met de aan de partij gelieerde neveninstellingen. Het stelt zich op de hoogte van de besteding van de via de partij verstrekte subsidies.
3. Het partijbestuur is belast met het voorbereiden en organiseren van de deelname van de partij aan de verkiezing van de leden van de Eerste en Tweede Kamer, het Europees Parlement, Provinciale Staten, Gemeenteraden en Waterschappen.
4. Het partijbestuur kan met behoud van zijn verantwoordelijkheid bepaalde

onderdelen van zijn taken door personen of commissies doen uitvoeren. Bovendien is het partijbestuur bevoegd werkzaamheden -al dan niet tegen betaling- aan derden op te dragen.

5. Het partijbestuur is bevoegd te besluiten tot het aangaan van overeenkomsten tot het verkrijgen, het vervreemden of het bezwaren van registergoederen.
6. Het partijbestuur ziet toe op het naleven van de statuten, reglementen en genomen besluiten.
7. Het partijbestuur is bevoegd het uitvoeren van besluiten van afdelingsbesturen en van personen of commissies, die belast zijn met een nader omschreven taak en aan wie daarbij beslissingsbevoegdheid is toegekend, binnen drie weken nadat deze te zijner kennis zijn gekomen, op te schorten, indien zij deze in strijd acht met de belangen van de partij.

Alsdan is het partijbestuur verplicht binnen zes weken een gecombineerde vergadering met het desbetreffende orgaan, commissie of persoon, te houden en daarin het opgeschorte besluit te bespreken, bij gebreke waarvan de opschorting komt te vervallen.

Indien bedoeld overleg niet leidt tot het ongedaan maken van het opschorten of tot het intrekken van het besluit, is het partijbestuur gehouden het besluit wegens strijd met de belangen van de partij voor te leggen aan de eerstvolgende vergadering van het congres. Het congres beslist alsdan over handhaving of definitieve intrekking van het besluit. Totdat het congres terzake heeft beslist blijft het besluit geschorst.

8. Het partijbestuur is bevoegd in elk onvoorzien, spoedeisend geval in naam van de partij te beslissen, onverminderd zijn verantwoordelijkheid tegenover het congres.

Artikel 10 – Bestuursvergaderingen

1. Het partijbestuur vergadert zo dikwijls de voorzitter of twee andere leden van het partijbestuur dit wensen. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls een lid van het dagelijks bestuur dit wenst.
2. De voorzitter bepaalt de wijze van vergaderen. Het partijbestuur en het dagelijks bestuur kunnen ook anders dan tijdens een bijeenkomst vergaderingen houden, mits alle bestuursleden hieraan deelnemen of, in geval van afwezigheid, verklaard hebben met die wijze van vergaderen in te stemmen.
3. Het partijbestuur kan rechtsgeldige besluiten nemen, indien ten minste de helft van het aantal bestuursleden aan de vergadering deelneemt. Het dagelijks bestuur kan rechtsgeldige besluiten nemen indien ten minste twee bestuursleden aan de vergadering deelnemen.
4. Indien de stemmen in een bestuursvergadering staken, is het voorstel verworpen.

Artikel 11 – Vertegenwoordiging

1. Het partijbestuur vertegenwoordigt de partij in en buiten rechte.
2. De partij wordt voorts vertegenwoordigd door de voorzitter en de secretaris, of

door de voorzitter en de penningmeester dan wel door de secretaris en de penningmeester, mits zij gezamenlijk handelen.

3. Het partijbestuur of de in lid 2 genoemde gezamenlijk handelende leden van het partijbestuur kunnen een ander lid van het partijbestuur of een derde schriftelijk machtigen om de partij te vertegenwoordigen in de gevallen en onder de voorwaarden die uit de verstrekte schriftelijke volmacht blijken.
4. De vertegenwoordigingsbevoegdheid van het partijbestuur en van de gezamenlijk handelende leden van het partijbestuur kan niet worden beperkt of aan voorwaarden worden gebonden. De vertegenwoordigingsbevoegdheid van personen aan wie een volmacht is verleend, kan in die volmacht naar aard en omvang worden beperkt en/of aan voorwaarden worden gebonden.
5. Personen aan wie hetzij op grond van deze statuten, hetzij op grond van een schriftelijke volmacht vertegenwoordigingsbevoegdheid is verleend, oefenen die bevoegdheid niet uit dan nadat hiertoe een partijbestuursbesluit is genomen waarbij tot het aangaan van de desbetreffende rechtshandeling is besloten.

Artikel 12 - College van advies

1. Er is een college van advies, dat het partijbestuur gevraagd en ongevraagd van advies dient.
2. Het college van advies bestaat uit minimaal tien en maximaal twintig leden van de partij, die voldoen aan een tevoren door het partijbestuur opgesteld profiel, dat is goedgekeurd door het congres. Leden van het partijbestuur kunnen geen lid zijn van het college van advies.
3. Het college van advies wordt voor drie jaar gekozen door het congres, op basis van een voordracht van het partijbestuur. Daarbij wordt tevens een voorzitter voorgedragen. De voordracht van het partijbestuur is niet bindend. Leden die niet door het partijbestuur worden voorgedragen kunnen zich eveneens kandidaat stellen, volgens de procedure die in het huishoudelijk reglement is vastgesteld. Leden van het college van advies zijn na afloop van hun zittingstermijn direct herkiesbaar.
4. Het partijbestuur is bevoegd bij tussentijdse vacatures in het college van advies tijdelijk in de opvulling van de vacature te voorzien. Deze dient door het congres te worden bevestigd in de eerstvolgende vergadering.
5. Indien het aantal leden van het College van Advies onder de tien zakt, is het partijbestuur verplicht de ontstane vacatures op te vullen.
6. Het college van advies komt tenminste twee maal per jaar in vergadering bijeen en voorts zo dikwijls als het partijbestuur en/of de helft van de leden van het college dit nodig oordelen.

Hoofdstuk 4 – Het Congres

Artikel 13 – Congres

1. Het congres is het hoogste gezag binnen de partij. Het bestaat uit alle stemgerechtigde leden van de partij die ter vergadering aanwezig zijn.
2. Het congres komt ten minste éénmaal per jaar bijeen. Het wordt uitgeschreven door het partijbestuur. Het partijbestuur stelt het onderwerp of de onderwerpen van het congres vast. Door het congres kunnen geen besluiten worden genomen over onderwerpen die niet op de agenda zijn geplaatst. De wijze waarop de leden kunnen bewerkstelligen dat een onderwerp op de agenda wordt geplaatst wordt geregeld in het huishoudelijk reglement.
3. Het partijbestuur bepaalt de datum en de plaats van het congres.

Artikel 14 - Taken en bevoegdheden van het congres

1. Behoudens de dwingendrechtelijke bevoegdheden uit de wet en de bevoegdheden elders in deze statuten geregeld heeft het congres de volgende taken en bevoegdheden:
  - a. Het congres stelt op voorstel van het partijbestuur de beginselverklaring van de partij vast.
  - b. Het congres stelt op voorstel van het partijbestuur op hoofdlijnen de programma's vast voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer, het Europees Parlement, Provinciale Staten, Waterschapsbesturen en Gemeenteraden.
  - c. Het congres stelt op voordracht van het partijbestuur de kandidatenlijsten vast voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer, Eerste kamer, het Europees Parlement, Provinciale Staten, Waterschapsbesturen en Gemeenteraden.
  - d. Het partijbestuur is verantwoording schuldig aan het congres. Het congres is bevoegd een oordeel te geven over het beleid van de fracties in de Staten-Generaal, Provinciale Staten, Waterschappen en Gemeenteraden, alsmede over de Nederlandse leden van de partij in de desbetreffende fractie in het Europees Parlement.
  - e. Het congres beslist over voorstellen tot ontbinding van de partij en tot wijziging van de statuten.
2. De congressen worden gehouden in Nederland en de voertaal op de congressen is Nederlands.

Artikel 15 - Het bijeenroepen van het congres

1. Het partijbestuur roept het congres bijeen, zo dikwijls het dit wenselijk oordeelt, of wanneer het daartoe volgens de wet of de statuten verplicht is.
2. De leden worden voor het congres opgeroepen door middel van een oproepingsbrief die per post of, indien het lid daarmee heeft ingestemd door zijn e-mail adres aan de partij te verschaffen, per e-mail wordt verzonden. Tezamen met de oproepingsbrief worden de agenda en overige vergaderstukken verzonden. De

oproeping geschiedt op een termijn van tenminste twee weken.

3. Op verzoek van ten minste een tiende van de stemgerechtigde leden dient het partijbestuur een buitengewoon congres bijeen te roepen. Dit congres dient binnen vier weken plaats te vinden na ontvangst van het schriftelijke verzoek.

Artikel 16 - Toegang en stemrecht

1. De leden hebben toegang tot en stemrecht op het congres vanaf drie maanden nadat zij van het partijbestuur de bevestiging hebben ontvangen dat zij als lid zijn geregistreerd.
2. Leden die zich niet binnen de in de oproeping gestelde termijn hebben aangemeld voor het congres hebben geen recht het congres bij te wonen.

Hoofdstuk 5 – Afdelingen, commissies, partijbureau

Artikel 17 – Afdelingen -organisatie

1. De partij kent afdelingen. Een afdeling vormt een organisatorische eenheid binnen de partij en bezit geen rechtspersoonlijkheid.
2. Elke afdeling kent een afdelingsbestuur en een afdelingsvergadering.
3. De afdelingsvergadering bestaat uit alle onder de afdeling ressorterende stemgerechtigde leden die ter vergadering aanwezig zijn. De afdelingsvergadering komt ten minste eenmaal per jaar bijeen.
4. Het afdelingsbestuur bestaat uit ten minste drie leden, waaronder een voorzitter, een secretaris en een penningmeester; alle in functie gekozen. Het afdelingsbestuur heeft tot taak de afdeling te besturen en op afdelingsniveau de besluiten van het partijbestuur en het congres uit te voeren. Het is hiervoor aan het partijbestuur verantwoording verschuldigd.
5. Het afdelingsbestuur is daarnaast bevoegd eigen activiteiten binnen zijn afdeling te organiseren. Het is voor deze activiteiten verantwoording verschuldigd aan zijn afdelingsvergadering. De eigen activiteiten mogen niet in strijd zijn met het beleid van de partij.
6. De afdelingen volgen en ondersteunen de fracties in Provinciale Staten, Gemeenteraden en Waterschapsbesturen.
7. De afdelingen kennen een afdelingsreglement, waarin de benoeming van het afdelingsbestuur, de toegang tot de afdelingsvergadering, de taken en bevoegdheden van beide organen en andere zaken, de afdeling betreffende, worden geregeld. Het afdelingsreglement voldoet aan het model dat is aangehecht aan het huishoudelijk reglement van de partij.
8. De afdelingsbesturen zijn verplicht met betrekking tot besluiten die naar het oordeel van een afdeling of van het partijbestuur mede de belangen van een andere afdeling kunnen raken, overleg te plegen met het bestuur van die afdeling. Komen de afdelingsbesturen niet tot overeenstemming, dan beslist het partijbestuur.
9. Leden van het partijbestuur hebben altijd toegang tot afdelingsvergadering en

vergaderingen van het afdelingsbestuur. De besluitenlijsten van vergaderingen van afdelingsbestuur en afdelingsvergadering worden binnen veertien dagen na elke vergadering ter kennis van het partijbestuur gebracht.

Artikel 18 Afdelingen -instelling

1. Het partijbestuur draagt zorg voor het instellen van maximaal twaalf afdelingen, volgens de indeling in provincies.
2. Het partijbestuur kan besluiten om meerdere provincies met elkaar een afdeling te laten vormen.
3. Het partijbestuur nodigt de leden die tot een afdeling behoren uit voor de eerste afdelingsvergadering en doet daarbij een voordracht voor het eerste afdelingsbestuur. De voordracht is niet bindend. Leden die niet door het partijbestuur worden voorgedragen kunnen zich eveneens kandidaat stellen, volgens de procedure die in het huishoudelijk reglement is vastgesteld.

Artikel 19 – Commissies

1. Het partijbestuur, het congres, een afdelingsbestuur en een afdelingsvergadering zijn bevoegd permanente en tijdelijke commissies in te stellen en de leden van die commissies te benoemen, te schorsen en te ontslaan. Een commissie waaraan op landelijk niveau beslissingsbevoegdheid is toegekend is een orgaan van de partij.
2. Tenzij de samenstelling, taken en bevoegdheden van een commissie in de statuten of in een reglement zijn geregeld, worden deze bij besluit vastgesteld door het orgaan dat de commissie heeft ingesteld.
3. Een commissie is verantwoording verschuldigd aan het orgaan dat haar heeft ingesteld.
4. Tenzij anders is bepaald of besloten, bestaat een commissie uit ten minste drie leden. De leden van een permanente commissie worden telkens benoemd voor de duur van drie jaren. De leden van een tijdelijke commissie worden benoemd voor de duur van de aan de commissie verstrekte opdracht.
5. Tenzij anders is bepaald of besloten, bestaat elke commissie uit een voorzitter, een secretaris en uit één of meer leden en worden de voorzitter en de secretaris in functie benoemd. De leden van een commissie verdelen in onderling overleg de overige functies.
6. Er is een commissie van beroep, bestaande uit minimaal drie leden die door het congres worden benoemd. De commissie van beroep oordeelt, op verzoek van het betrokken lid, over ontzetting uit het lidmaatschap. De werkwijze van de commissie van beroep wordt nader geregeld in het reglement van beroep.

Artikel 20 – Partijbureau

1. Het partijbureau is het centrale werkapparaat van de partij, alwaar ook het secretariaat van de partij is gevestigd.
2. Het partijbureau is belast met het voorbereiden en het uitvoeren van de besluiten

van het partijbestuur, van het dagelijks bestuur en van het congres en is tevens belast met de (financiële) administratie van de partij.

3. Aan het hoofd van het partijbureau staat een directeur die belast is met de dagelijkse gang van zaken, met het uitvoeren van besluiten van het congres, van het partijbestuur en van het dagelijks bestuur, het beheer van de geldmiddelen van de partij, de leiding van het partijbureau, alsmede met het verrichten van werkzaamheden die op grond van de met de directeur gesloten arbeidsovereenkomst zijn opgedragen of welke anderszins door het partijbureau of het dagelijks bestuur worden opgedragen. De bevoegdheden van de directeur worden nader geregeld in een Directiestatuut. De directeur is alleen verantwoording verschuldigd aan het partijbestuur. Het partijbestuur is voor de werkzaamheden van het partijbureau verantwoording verschuldigd aan het congres.
4. De directeur wordt benoemd, geschorst en ontslagen door het partijbestuur dat tevens de voorwaarden van de dienstbetrekking schriftelijk vaststelt. Een besluit tot benoeming, schorsing of ontslag wordt genomen met ten minste twee derden meerderheid van het aantal in functie zijnde bestuursleden.
5. De directeur benoemt, schorst en ontslaat in overleg met het dagelijks bestuur de werknemers van de partij. De werknemers zijn alleen aan de directeur verantwoording verschuldigd. De directeur stelt binnen een door het partijbestuur gesteld kader de bezoldiging en overige arbeidsvoorwaarden van de werknemers vast.
6. Het partijbestuur kan een plaatsvervangend directeur benoemen, die de directeur bij afwezigheid vervangt en alsdan in de bevoegdheden van de directeur treedt.

Hoofdstuk 6 – Besluitvorming en reglementen

Artikel 21 – Besluitvorming

1. Het in dit artikel bepaalde is van toepassing op alle besluiten die in de partij worden genomen. Lid 8 is alleen van toepassing op de besluitvorming tijdens de vergaderingen van het congres en tijdens een afdelingsvergadering.
2. De voorzitter van een orgaan of van een commissie leidt de vergadering. Het congres wordt voorgezeten door een door het partijbestuur aangewezen voorzitter. De voorzitter stelt de orde van de vergadering vast, behoudens het recht van de vergadering hierin wijziging te brengen.
3. Tenzij in de statuten of in een reglement anders is bepaald, worden besluiten in vergaderingen genomen met een gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Onder meerderheid wordt verstaan meer dan de helft van de door de stemgerechtigden uitgebrachte stemmen. Indien stemmen staken is geen meerderheid behaald.
4. Ongeldig zijn blanco stemmen en stemmen die een andere aanduiding bevatten dan voor de desbetreffende stemming noodzakelijk is, alsmede stemmen uitgebracht

door geschorste leden.

5. Iedere stemgerechtigde in de desbetreffende vergadering brengt één stem uit. Er kan niet bij volmacht worden gestemd.
6. Het stemmen over personen gebeurt schriftelijk met gesloten stembriefjes. De stemming over zaken gebeurt hoofdelijk door handopsteken of bij acclamatie. In beide gevallen kan de vergadering tot een andere dan de voorgeschreven wijze van stemmen besluiten. In ieder geval wordt schriftelijk gestemd indien de voorzitter daartoe besluit.
7. Indien bij een stemming over personen geen van de kandidaten bij de eerste stemming een meerderheid behaalt, wordt een tweede stemming gehouden tussen de kandidaten die het hoogste respectievelijk het op één na hoogste aantal stemmen hebben behaald. Staken bij de tweede stemming de stemmen, dan wordt een derde stemming gehouden. Benoemd is die kandidaat die bij de tweede of de derde stemming de gewone meerderheid haalt of door loting na een derde stemming is aangewezen.
8. Bij een schriftelijke stemming in het congres en in een afdelingsvergadering benoemt de voorzitter een stembureau van drie leden, die geen lid van het partijbestuur of van het desbetreffende afdelingsbestuur mogen zijn. Het stembureau onderzoekt de geldigheid van de uitgebrachte stemmen, berekent de uitslag en doet hiervan mededeling.
9. Het door de voorzitter uitgesproken oordeel over de uitslag van een stemming is beslissend. Hetzelfde geldt voor de inhoud van een genomen besluit, voor zover werd gestemd over een niet schriftelijk vastgelegd voorstel. Wordt onmiddellijk na het uitspreken van het oordeel van de voorzitter de juistheid daarvan betwist, dan wordt het te nemen besluit schriftelijk vastgelegd en vindt een nieuwe stemming plaats, indien de meerderheid van de vergadering dit verlangt of - wanneer de oorspronkelijke stemming niet hoofdelijk of schriftelijk gebeurde, een stemgerechtigde dit verlangt. Door deze nieuwe stemming vervallen de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke stemming.
10. Over alle voorstellen en voorstellen tot wijziging wordt in de volgorde van indienen gestemd, tenzij naar het oordeel van de voorzitter een later ingediend voorstel een verder reikende strekking heeft dan een eerder ingediend voorstel en daardoor eerder dient te worden behandeld.
11. Wanneer een voorstel tot wijziging is ingediend, komt dit eerst in stemming. Een voorstel tot wijziging van een geagendeerd onderwerp mag niet de strekking hebben het doel van het voorstel te wijzigen of aan te tasten, zulks ter beoordeling van de voorzitter.
12. Indien voor het aannemen van een voorstel een gekwalificeerde meerderheid is vereist, geldt dezelfde meerderheid voor het aannemen van een voorstel tot

wijziging van het voorstel.

Artikel 22 - Reglementen

1. Er is een huishoudelijk reglement en een reglement van beroep.
2. Overige reglementen kunnen worden voorbereid door het partijbestuur of door een commissie en vastgesteld door het congres.
3. Reglementen mogen niet in strijd zijn met de statuten.

Hoofdstuk 7 – Financiën en verantwoording

Artikel 23 - Boekhouding en financiën

1. Het boekjaar van de partij is gelijk aan het kalenderjaar.
2. De geldmiddelen van de partij bestaan uit de door het congres vastgestelde contributie en bijdragen, uit subsidie volgend uit de wet subsidiering politieke partijen en voorts uit andere inkomsten.
Erfenissen en legaten kunnen slechts worden aanvaard onder het voorrecht van boedelbeschrijving.
3. De leden zijn gehouden tot het betalen van de contributie en van andere bijdragen die het congres vaststelt. Het congres kan voor bepaalde groepen van leden een verschillende contributie en andere bijdragen vaststellen.

Artikel 24 - Rekening en verantwoording

1. Het partijbestuur is verplicht van de vermogenstoestand van de partij en van alles betreffende de werkzaamheden van de partij, naar de eisen die voortvloeien uit deze werkzaamheden, op zodanige wijze administratie te voeren en daartoe behorende boeken, bescheiden en andere gegevensdragers op zodanige wijze te bewaren, dat te allen tijde de rechten en verplichtingen van de partij kunnen worden gekend.
2. Het partijbestuur is verplicht jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar de balans en de staat van baten en lasten van de partij op te maken en op papier te stellen.
3. Het partijbestuur brengt op een binnen zes maanden na het einde van het boekjaar te houden vergadering van het congres een jaarverslag uit over de gang van zaken in de partij en over het gevoerde beleid. Het legt de balans en staat van baten en lasten met een toelichting ter goedkeuring aan het congres voor. Deze stukken worden ondertekend door de leden van het partijbestuur en voorzien van een accountantsverklaring. Heeft een lid van het partijbestuur de stukken niet ondertekend, dan wordt daarvan onder opgave van de redenen melding gemaakt.
4. Het congres kan de in lid 3 genoemde termijn verlengen met ten hoogste vijf maanden. Na afloop van de oorspronkelijke of de verlengde termijn kan ieder lid van de gezamenlijke leden van het partijbestuur in rechte vorderen dat zij hun verplichtingen nakomen.
5. Goedkeuring van de balans en de staat van baten en lasten met toelichting door het

congres gebeurt nadat een goedkeurende verklaring is verleend door een register accountant . Goedkeuring door het congres strekt de leden van het partijbestuur tot decharge voor alle handelingen die uit die stukken blijken.

6. Het partijbestuur is verplicht de in dit artikel bedoelde boeken, bescheiden en andere gegevensdragers gedurende de wettelijk voorgeschreven termijn te bewaren.

Hoofdstuk 8 – Statutenwijziging en ontbinding

Artikel 25 - Wijziging van statuten en beginselverklaring

1. In de statuten van de partij kan geen wijziging worden gebracht dan door een besluit van een congres, waartoe is opgeroepen met de mededeling dat aldaar wijziging van de statuten zal worden voorgesteld. De termijn voor oproeping tot een zodanige vergadering bedraagt ten minste drie weken.
2. Zij die de oproeping tot de vergadering van het congres ter behandeling van een voorstel tot statutenwijziging hebben gedaan, moeten ten minste een week vóór het congres een voorstel tot statutenwijziging, waarin de voorgestelde wijziging woordelijk is opgenomen en welke is voorzien van een toelichting, op een daartoe geschikte plaats voor de leden ter inzage leggen tot na afloop van de dag waarop het congres wordt gehouden.
3. Een besluit tot wijziging van de statuten kan slechts door het congres met tenminste twee derden van de uitgebrachte stemmen worden genomen
4. Van een besluit tot statutenwijziging wordt mededeling gedaan aan alle leden, met vermelding van de datum waarop de statutenwijziging inwerking is getreden.
5. Het bepaalde in de leden 1 tot en met 4 van dit artikel is van overeenkomstige toepassing op het wijzigen van de beginselverklaring van de partij.
6. Een statutenwijziging treedt niet eerder in werking dan nadat hiervan een notariële akte is opgemaakt. Tot het doen verlijden van de akte is ieder lid van het dagelijks bestuur bevoegd.
7. De leden van het partijbestuur zijn verplicht een authentiek afschrift van de wijziging en van de gewijzigde statuten neer te leggen op het kantoor van het Handelsregister waarin de partij is ingeschreven.

Artikel 26 - Ontbinding en vereffening

1. Een besluit tot ontbinding van de partij kan alleen worden genomen in een hiertoe speciaal bijeengeroepen congres. Het bepaalde in het vorige artikel is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat het besluit moet worden genomen in een vergadering waarin ten minste een vierde van de leden aanwezig is. Indien dit quorum niet wordt gehaald schrijft het partijbestuur een tweede vergadering uit op een termijn van vier weken, voor welke vergadering het quorumvereiste niet geldt.
2. Indien het congres tot ontbinding van de partij heeft besloten, treden de leden van

het dagelijks bestuur als vereffenaar op, tenzij het congres de vereffening aan een derde opdraagt.

3. Na de ontbinding blijft de partij voortbestaan voor zover dit voor de vereffening van het vermogen nodig is. Gedurende de vereffening blijven de bepalingen van de statuten voor zoveel mogelijk van kracht. In stukken en aankondigingen die van de partij uitgaan, wordt aan de naam toegevoegd "in liquidatie".
4. Het congres benoemt een bewaarder die de boeken en bescheiden van de partij zal bewaren gedurende de wettelijk voorgeschreven termijn. Het congres kan de bewaarder een bewaarloon toekennen. Is geen bewaarder aangewezen en is de laatste vereffenaar niet bereid te bewaren, dan kan de bevoegde kantonrechter op verzoek van een belanghebbende uit de leden een bewaarder aanwijzen.
5. Aan het batig saldo na vereffening wordt een door het dagelijks bestuur te bepalen bestemming gegeven, welke bestemming in overeenstemming dient te zijn met de doelstellingen van de partij.